

[Holger Hansen.]

vældig oplevelse, og som selvfølgelig ligesom gav os en helt anden mulighed for at snakke med om disse ting i behandlingen af skolelovgivningen for Grønland her i folketinget.

Der er jo her tale om en genfremsettelse, og jeg skal ikke gentage, hvad jeg sagde ved første behandling den 4. februar i forrige folketingssamling, men vil dog gerne knytte et par bemærkninger til nogle af de vigtigste områder, vi står over for stillingtagen til.

På vor tur i Grønland fik jeg en helt klar opfattelse af det stærke ønske, der er i den grønlandske befolkning om at lære dansk, og det betyder jo da, at vi naturligvis langt bedre forstår det, når det grønlandske landsråd lægger så stor vægt netop på det danske sprogs placering i den grønlandske skole, således som det er udtrykt i det lovforslag, som Grønlands landsråd har tiltrådt. Vi må altså acceptere det reelle, at der ikke findes grønlandssprogede eller dobbeltsprogede lærere nok til undervisning i den grønlandske skole, og vi må også acceptere, at det kan være nødvendigt at udskyde, som det fremgår af lovforslaget, undervisningen i faget grønlandsk til begyndelsen af 3. skoleår. Jeg siger udtrykkeligt: vi må acceptere det som, jeg vil ikke sige noget uomgængeligt, men noget hensigtsmæssigt i kraft af den situation, der består.

Dette betyder ikke, at jeg hermed giver tilslutning til den formulering, disse dele har i lovforslaget; om formuleringen er rigtig, må vi se på — stadig ud fra den forudsætning, at vi ikke finder denne løsning ønskelig, men at vi kan acceptere den, så længe vi ikke har de grønlandske lærere, som alle ønsker. Det kan jo heller ikke nytte at mene, at vi kan forlange grønlandskundervisningen startet overalt i 1. klasse, hvis vi dermed tager den grønlandssprogede lærerkraft væk fra et andet sted i undervisningsløbet og dermed gør det mere besværligt og mindre hensigtsmæssigt. Det er et pædagogisk spørgsmål, som det er overordentligt svært for os andre at tage stilling til. Vi skal naturligvis drøfte det, og jeg mener altså, vi bør se på formuleringen. Den lov, vi giver på dette område, må, mener jeg, være en slags undtagelseslov, må være udformet således, at enhver kan forstå, at vi, den dag

der er dobbeltsprogede lærere nok, selvfølgelig skal begynde en grønlandskundervisning for 1. klasse.

Hvad angår spørgsmålet det grønlandsk sprogs placering i realklasserne, mener jeg nok, det er mere end problematisk. Jeg finder, at vi, inden denne lovgivning foretages, lader folketinget, bør søge at finde frem til en stærkere placering af det grønlandsk sprog ved folkeskolens afslutning.

Vi mødte gang på gang på vor tur skole om forbedrede metoder i danskundervisningen; hr. Dupont har også nævnt det. Dette betyder, at man ikke har noget egentligt system at undervise efter i dansk som fremmedsprog, og det er naturligvis et vældigt handicap for de danskssprogede lærere, der skal undervise grønlandske elever på dansk. Vi må helligvis være opmærksomme på denne udvalgte behandling, der nu kommer.

Det gælder naturligvis også lærerspørgsmålene i deres helhed. Hvordan gør vi de danske lærere bedst muligt skikkede til at løse denne vanskelige opgave, og hvordan sikrer vi den nødvendige tilgang af unge grønlandslændere til lærergerningen, og — det vil jeg gerne understrege — hvordan sikrer vi disse så gode arbejdsvilkår som muligt, så godt et klima som muligt, så gode samfundsmæssige arbejdsvilkår som muligt med de danske lærere, som kommer derop under andre forudsætninger, som får en anden aflønning og måske har en lidt anden placering i landet o. s. v.?

Også jeg har ligesom hr. Dupont mærket mig fåreholdernes særlige ønsker om kostskoler med en noget anden form end de centralskoler med tilknyttede skolehjem, der er nedfældet i lovforslaget. Det er et af de punkter, vi også må tage op.

Ved førstebehandlingen i februar nævnte jeg den grønlandske skoles administrative opbygning. Jeg tror stadig på det ønske om, at den grønlandske skole bliver en kommunal skole. Der er nok ingen mulighed for at nå dette i denne omgang, men jeg vil gerne bringe spørgsmålet frem til drøftelse under denne sags behandling. Vi er i venstre af den opfattelse, at det på mange måder og af mange grunde ville være ønskeligt, om ledelsen af og tilsynet med skolen i Grønland lå hos befolkningen selv. Jeg ved godt, at en overgang til et sådant system vil indebære store ændringer